

แผนพัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สำนักงานเขตหนองแขม

ข้อมูลทั่วไป/สภาพทั่วไป

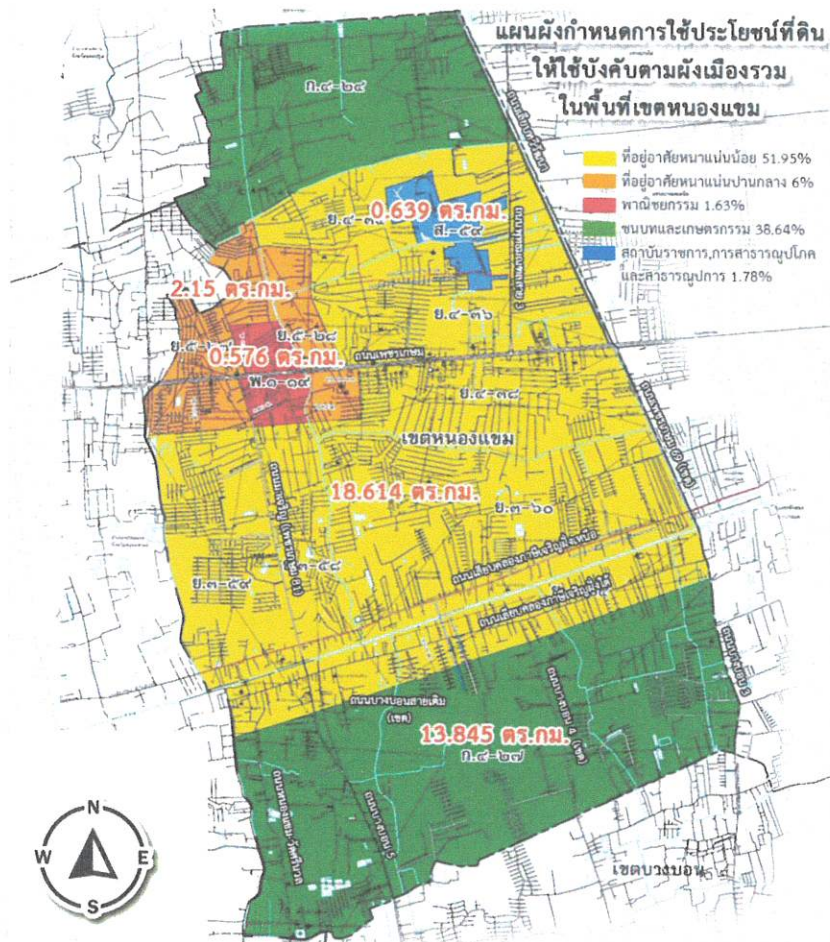
เขตหนองแขมมีพื้นที่ ๓๕.๘๒๕ ตร.กม. ประกอบด้วย ๒ แขวง คือ แขวงหนองค้างพลู และแขวงหนองแขม ตั้งอยู่บนฝั่งธนบุรี ในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่การปกครองข้างเคียง ได้แก่

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตทวีวัฒนา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตบางแค
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตบางบอน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สภาพพื้นที่และที่มาของชื่อเขต “หนองแขม” สันนิษฐานว่ามาจากสภาพพื้นที่ในบริเวณที่ตั้งอำเภอหนองแขมในอดีต เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมขังตลอดปี และมีหนองน้ำที่มีต้นแขมขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. ๒๔๑๓ พระวินัยธร (คำ) เจ้าอาวาสวัดเชิงเลน ต.บางช้าง อ.สามพราน จ.นครปฐม ได้มาสร้างวัดขึ้นที่ริมหนองน้ำแห่งนี้และตั้งชื่อว่า “วัดหนองแขม” ตามลักษณะของหนองน้ำ นอกจากนี้ชาวบ้านยังได้ขุดบ่อไว้ริมหนองน้ำแห่งนี้เพื่อกักเก็บน้ำจืดไว้ใช้ เรียกกันว่า “บ่อหนองแขม” จนกระทั่งเป็น เขตหนองแขม ในที่สุด นอกจากนี้ยังมีหนองน้ำสำคัญอีกแห่ง คือ “หนองค้างพลู” ซึ่งปัจจุบันเป็นชื่อแขวงหนึ่งของเขตหนองแขม โดยหนองค้างพลูนั้นอยู่บนเส้นทางลำเลียงพลูในสมัยก่อน ซึ่งชาวบ้านจะเดินทางหาบพลูจากแถบนครไชยศรี ซึ่งเป็นแหล่งปลูกพลูแหล่งใหญ่ไปขายแถบบางกอกน้อย และเป็นจุดแวะพักหรือค้างคืน จึงเป็นที่มาของชื่อหนองค้างพลู

ข้อมูลประชากรทั้งหมด 155,337 ราย จำนวน 63,921 หลังคาเรือน แบ่งตามพื้นที่แขวงหนองแขม 80,193 ราย และแขวงหนองค้างพลู 75,144 ราย โดยประชากรส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เด็กและเยาวชน และผู้สูงอายุ ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง และอื่น ๆ ได้แก่ พนักงานเอกชนและค้าขาย ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือระดับปริญญาตรีขึ้นไป และส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ

ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวม ร้อยละ 51.95 เป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ร้อยละ 38.64 เป็นชนบทและเกษตรกรรม และพื้นที่อื่น ๆ เป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง สถาบันราชการ การสาธารณสุขโลกและสาธารณสุขการ และพาณิชย์กรรม

สถานการณ์/สภาพปัจจุบัน

ชุมชนในเขตหนองแขม ทั้ง ๗๑ ชุมชน ส่วนใหญ่เป็นชุมชนเมือง สภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นหมู่บ้านจัดสรร สภาพเศรษฐกิจดั้งเดิมขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากชุมชนเมืองขยายตัวจากพื้นที่ชั้นใน มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพมากขึ้น พื้นที่ส่วนใหญ่จึงถูกเปลี่ยนแปลงเป็นโรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ และหมู่บ้านจัดสรร แต่ยังคงมีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า ๒,๕๐๐ ไร่ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจดั้งเดิมขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม จึงมีการส่งเสริมสวนเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหลายแห่ง ได้แก่ สวนจำปีลุงพุง สวนกล้วยไม้ลุงสมศักดิ์ วิรัชฟาร์มเห็ดสวนทีเอแคคตัส และฟาร์มกวางดาวหนองแขม รวมถึงสถานที่อื่น ๆ ในพื้นที่หนองแขมที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งจัดให้มีช่องทางส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร ประชาชน และชุมชนในระยะยาว

สำนักงานเขตหนองแขมเห็นความสำคัญของพื้นที่ทางการเกษตร ซึ่งในปัจจุบันเหลือน้อยลงในกรุงเทพมหานคร จึงได้ดำเนินการฟื้นฟูและอนุรักษ์พื้นที่ทางการเกษตร และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเกษตรร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ โดยได้จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับชุมชน ตามแนวทางของมิติเกษตรดี (สร้างโอกาส สร้างงาน สร้างรายได้) รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายรัฐบาล และนโยบายของกรุงเทพมหานคร

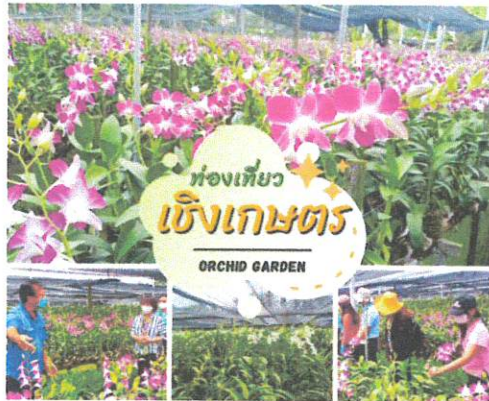
แหล่งท่องเที่ยว

๑) สวนจำปีลุงพุง

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นแหล่งเพาะปลูก "ดอกจำปี" ที่ใหญ่ที่สุดในโลก จำนวนกว่า ๖๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ที่ถนนเลียบคลองภาษีเจริญฝั่งใต้ แขวงหนองแขม และได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ในชื่อ "จำปีหนองแขม" สวนจำปีแห่งนี้เปิดให้นักท่องเที่ยวได้มาเรียนรู้ และเที่ยวชมสวนพร้อมจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากดอกจำปี เช่น น้ำหอม ชา ครีมอาบน้ำ แชมพู สบุนไพร่ไลยุง เป็นต้น

๒) สวนกล้วยไม้ลุงสมศักดิ์

สวนกล้วยไม้ขนาดใหญ่ มีเนื้อที่กว่า ๑๕ ไร่ ตั้งอยู่ในซอยเพชรเกษม ๑๑๐ แขวงหนองค้างพลู เป็นศูนย์เรียนรู้การผลิตกล้วยไม้ ซึ่งเปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชมและถ่ายภาพได้ จุดเด่นคือทางเดินในสวนมีขนาดกว้างกว่า ๘๐ ซม. สามารถรองรับรถเข็นสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ

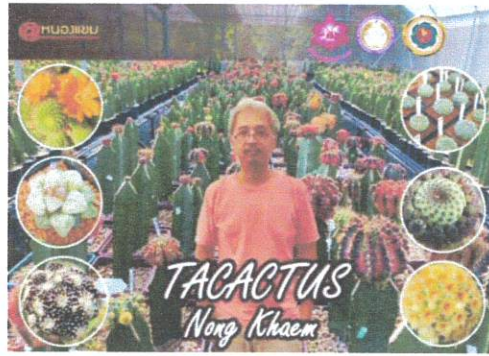
๓) วิรัชฟาร์มเห็ด

เป็นฟาร์มปลูกเห็ดนางฟ้าภูฎาน และเลี้ยงเปิดไก่อินทรีย์ ตั้งอยู่ที่ซอยเพชรเกษม ๑๑๐ แขวงหนองค้างพลู ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่เป็นออแกนิก และมีผลิตภัณฑ์แปรรูปต่าง ๆ เช่น เห็ดห้อย แหนมเห็ด ไข่เค็ม และจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้และดำเนินรอยตามเศรษฐกิจพอเพียง เปิดอบรมให้ประชาชนแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย

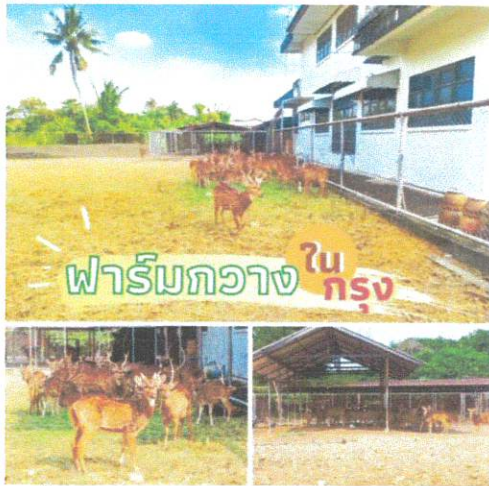

๔) ทีเอ แคคตัส (TA Cactus)

สวนกระบองเพชรขนาดใหญ่ ที่มีไม้หลากหลายสายพันธุ์ในราคาไม่แพง ตั้งอยู่ที่ถนนบางบอน ๕ แขวงหนองแขม เหมาะสำหรับคนรักกระบองเพชรหรือใครสนใจจะเริ่มต้นปลูกกระบองเพชร สามารถเข้าไปชมสวนและศึกษาวิธีการดูแลจากสวนแห่งนี้ได้

๕) ฟาร์มกวางดาวหนองแขม

เป็นสถานที่เพาะเลี้ยง "กวางดาว" หรือ "กวางทอง" หลายสิบตัว ตั้งอยู่ในถนนเลียบคลอง-ภาษีเจริญฝั่งใต้ แขวงหนองแขม กวางดาวมีขนาดกลาง นิสัยเชื่อง เป็นมิตรต่อคน สามารถชมความน่ารัก ถ่ายรูป และให้อาหารได้

วิสาหกิจชุมชน

- ๑) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกจำปีหนองแขม เลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๒ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร และผลิตภัณฑ์จากจำปี
- ๒) วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมไทรบุรีราชนครินทร์ เลขที่ ๑๘๑/๗ หมู่ที่ ๑ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ประกอบกิจการผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และงานประดิษฐ์จากคริสตัล
- ๓) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพชรเกษม ๘๑ เลขที่ ๗๘๐ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ประกอบกิจการเพาะเห็ด
- ๔) วิสาหกิจชุมชนสถาบันส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม วรรัชดา เลขที่ ๑๒/๗๘ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ประกอบกิจการนวดแผนไทย
- ๕) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนวดกดจุดสะท้อนเท้าชุมชนเอื้ออาทรเพชรเกษม ๘๑ เลขที่ ๗๕๐ แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ประกอบกิจการนวดกดจุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการพัฒนาสถานที่ที่มีศักยภาพในพื้นที่เขตหนองแขมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
2. เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตหนองแขม
4. เพื่อส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนและชุมชนในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ

1. มุ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร/แหล่งศึกษาดูงาน เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่เขตหนองแขม และพื้นที่เขตใกล้เคียง ได้แก่ บางบอนและบางแค ซึ่งมีอัตลักษณ์และลักษณะพื้นที่ใกล้เคียงกัน
2. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยการให้เกษตรกรในพื้นที่เขตหนองแขม - บางบอน - บางแค นำสินค้ามาจำหน่ายในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร สร้างรายได้ให้กับชุมชนและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การกระตุ้นเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดรายได้กับประชาชนจากผลิตภัณฑ์
3. ปรับปรุงและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมทั้งเพิ่มกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

